

Indkøbsstrategi 2024

NATURENS RIGE

Ringkøbing-Skjern
Kommune

Vi befinder os i en tid med store brydninger.

Vi står overfor globale udfordringer som f.eks. klimaforandringer, international uro og økonomisk usikkerhed med stigende priser som konsekvens.

Vi står også overfor nationale udfordringer med flere ældre og færre yngre. De demografiske forandringer betyder, at efterspørgslen på en række kommunale opgaver vil stige med tiden. Især på velfærdsområderne.

Her kommer indkøbsstrategien ind i billedet.

I Ringkøbing-Skjern Kommune køber vi hvert år ind for 1,3 milliarder kroner. Det er et stort beløb - og vi har derfor også et stort ansvar for, at udbud og indkøb gennemføres så professionelt, hensigtsmæssigt og ansvarligt som muligt.

Vi er meget bevidste om vores økonomiske ansvar, og derfor vil prisen altid spille en stor rolle, når vi foretager indkøb. Griber vi det rigtigt an, kan indkøb faktisk skabe økonomisk råderum.

Vores ansvar handler dog ikke kun om, hvor mange penge vi bruger på indkøb. Det handler også om bæredygtighed.

Byrådet har vedtaget en vision, der understreger, at vi skal tænke bæredygtighed ind i alt, hvad vi gør. Dette gælder naturligvis også vores indkøb.

Indkøbsstrategien er derfor et vigtigt redskab, der kan bidrage til bæredygtighed og til at skabe økonomisk råderum.

Mission

Ringkøbing-Skjern Kommunes mission er, at vi er her for borgerne. Det er vores overordnede kerneopgave.

Hver dag leverer vi ydelser til vores borgere. Og når vi leverer en ydelse, så har vi først foretaget et indkøb.

Vi køber mange varer og tjenesteydelser. Vi køber madvarer. Vi køber institutionspladser. Vi køber biler til hjemmeplejen. Vi køber materialer til byggeprojekter. Vi køber skriveborde til skoler. Vi køber lamper til børnehaver. Listen over indkøb er nærmest uendelig.

Mod en grønnere fremtid

Vi har et stort fokus på bæredygtighed. Det skylder vi planeten og kommende generationer.

Indkøbsstrategien spiller en vigtig rolle i vores arbejde med bæredygtighed - for når vi køber ind, kan vi virkelig understøtte visionen om, at vi tænker bæredygtighed ind i alt, hvad vi gør.

Bæredygtighed handler meget om vores aftryk på klimaet og miljøet, når vi køber ind - men det handler også om økonomisk og social bæredygtighed.

Øget fokus på kerneopgaven – øget fokus på indkøb og bæredygtighed

Vi har mange ambitioner i Ringkøbing-Skjern Kommune. Det gælder også indkøbsstrategien, hvor der indgår tre helt centrale ambitioner:

- Vi fokuserer på kerneopgaven
- Vi gennemfører vores indkøb effektivt
- Vi tænker bæredygtighed ind i alt, hvad vi gør.

Vi ser indkøb som en forudsætning for de kerneopgaver, vi leverer til borgerne, og her har vi en stor interesse i, at indkøb gennemføres effektivt. Vi er nemlig overbeviste om, at der er væsentlige økonomiske potentialer, der kan realiseres ved mere effektive indkøb. Hvis vi lykkes med at realisere potentialerne, kan vi skabe et økonomisk råderum, der netop kan komme kerneopgaverne til gode – og her tænker vi særligt på kernevelfærden.

Det er dog ikke nok for os at fokusere på kerneopgaven og effektive indkøb. Vi skal også forholde os til bæredygtighed, hver gang vi overvejer at foretage et indkøb. Er det nødvendigt at foretage indkøbet? Skal vi vælge den bæredygtige vare, som muligvis er lidt dyrere end andre lignende varer – men som til gengæld efterlader et mindre klimaaftryk? Hvornår vejer hensyn til økonomi tungest, og hvornår vejer hensyn til klima og miljø tungest? Måske findes der varer, hvor hensynet til både økonomi og klima og miljø er i balance? Det er overvejelser som disse, der altid skal indgå, når vi køber ind.

Helt konkret vil vi inddrage de indkøbsfaglige kompetencer i Team Udbud endnu mere i opgaveløsningen i organisationen. Tiltaget skal skabe en styrket indkøbsadfærd i hele organisationen, der i sidste ende skal resultere i mere effektive og bæredygtige indkøb. Til gavn for borgerne og til gavn for klimaet og miljøet.

Hovedprincipper for udbud

Pris, bæredygtighed og kvalitet

Vi indgår aftaler efter principperne pris, bæredygtighed og kvalitet, og vi placerer gerne kommunens indkøb lokalt. Lokale indkøb sker på konkurrencedygtige og lovlige vilkår.

Aftalerne tildeles ud fra en helhedsvurdering af totalomkostninger, bæredygtighed og kvalitet. Vægtningen af disse tre elementer fastlægges i hvert udbud.

Vurdering af pris foretages så vidt muligt efter totalomkostningsprincippet. Dermed er det ikke kun varens anskaffelsespris, der skal vurderes. Omkostninger i brugsperioden samt eventuelle udgifter til bortskaffelse indgår i vurderingen, ligesom en vares eventuelle energiforbrug også medregnes i totalomkostningen.

Brugergrupper

Når vi laver udbud, så nedsætter vi en brugergruppe, der består af medarbejdere med relevante fagligheder. Team udbud bidrager med udbuds faglighed.

Brugergrupperne sammensættes, så der sikres et højt og bredt fagligt niveau, hvor det respektive indkøbsområde er dækket så tilpas repræsentativt, at alle faglige synspunkter bliver tilgodeset.

Brugergrupperne er ansvarlige for kravsspecifikation samt overholdelse af lovgivning og kommunens politikker og strategier - herunder denne indkøbsstrategi.

Brugergrupperne evaluerer indkomne tilbud og beslutter, hvem der skal indgås aftale med.

Hovedprincipper for indkøb

Aftaleloyalitet

Når vi har indgået en aftale, så bruger vi den. Hvis varerne i aftalen dækker vores behov, så skal vi i udgangspunktet købe disse.

e-handel

Så mange indkøb som muligt gennemføres via e-handel, da det er mest omkostningseffektivt.

Gevinstrealisering

Besparelser opnået som følge af effektive indkøb giver mulighed for lokalt at prioritere de frigjorte midler. Det er her, at det økonomiske incitament til at have fokus på effektive og professionelle indkøb for alvor opstår.

Indkøbs- og forbrugstrappe

Nedenfor ses vores indkøbs- og forbrugstrappe. Det er godt for både økonomien og klimaaftrykket, hvis et indkøb kan undgås. Derfor gælder det om at blive på så lavt et trin som muligt.

Indkøb: Kan vi vælge klima- og miljøvenlige produkter?

Genbrug, del og reparér: Kan vi genbruge, låne eller reparere, så vi undgår et indkøb?

Reducér forbruget: Kan vi forbruge mindre og samtidig løse vores kerneopgave effektivt?

Gentænk forbruget: Kan vi løse opgaven effektivt uden at købe ind?

Ansvarlighed – er et fælles ansvar

Arbejdsklausuler

Vi stiller krav om arbejdsklausuler i udbudskontrakter. Løn, arbejdstid og andre arbejdsvilkår må ikke være mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art inden for vedkommendes fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres.

ESG (Environmental, Social and Governance)

Et kommende EU-direktiv sætter standarder for rapportering om ESG, dvs. miljøforhold, sociale forhold og governance (ledelse). Hermed bliver det mere synligt, hvordan leverandører arbejder med bæredygtighed.

Arbejds miljø

Vi ønsker at medvirke til, at der skabes et forsvarligt sikkerheds- og sundhedsmæssigt arbejdsmiljø i egen organisation samt hos vores leverandører.

Hvem og hvad er omfattet

Hvem er omfattet

Indkøbsstrategien gælder alle enheder i kommunen.

Alle indkøb skal ses under ét, da Ringkøbing-Skjern Kommune optræder som én samlet kunde. Selvejende institutioner er også omfattet af indkøbsstrategien, hvis det fremgår af driftsoverenskomsten.

Fagområdet Land, By og Kultur er ansvarlig for indkøb på bygge- og anlægsområdet, mens staben Personale og Digitalisering er ansvarlig for indkøb af tværgående IT-systemer og centralt hardware. Team Udbud i staben Viden & Strategi er ansvarlig for koordinering af udbud og indgåelse af indkøbsaftaler på varer og tjenesteydelser, når omfanget betyder, at det kræver EU-udbud.

Den enhed, der indgår en indkøbsaftale, har ansvaret for at implementere og formidle viden om aftalen, ligesom enheden har ansvaret for at følge op på den.

Hvad er omfattet

Indkøbsstrategien gælder alle indkøb af varer og tjenesteydelser - herunder IT-systemer samt bygge- og anlægsopgaver.

Lovgivning

Som offentlig myndighed er vi underlagt EU's udbudsdirektiv og den danske udbudslov. Det indebærer, at vi skal sende en lang række varer og opgaver i udbud samt overholde de tilknyttede procedureregler. Alle vores indkøb foretages inden for disse rammer.

Ved kontrakter hvor den samlede værdi inden for det specifikke område - f.eks. kontorartikler - set over en 4-årig periode er over tærskelværdien på ca. 1.600.000 kr., skal kontrakten sendes i EU udbud.

Ved kontrakter, hvor den samlede værdi inden for det specifikke område, set over en 4-årig periode er under tærskelværdien, men over 500.000 kr., indhentes 2-3 tilbud og der annonceres på udbud.dk og kommunens egen hjemmeside.

Ved kontrakter, hvor den samlede værdi inden for det specifikke område, set over en 4-årig periode er under 500.000 kr., gælder de forvaltningsretlige principper om saglighed i forvaltningen, som gælder for alle kommunens indkøb. Her er nøgleordene ligebehandling, gennemsigtighed og proportionalitet.

Handlingsplan

Vores indsats skal resultere i positive effekter, der er til gavn for vores borgere og kommende generationer. Vi er særligt interesseret i indsatser, der bidrager til bæredygtighed og samtidig kan skabe økonomisk råderum.

Vi har derfor formuleret en handlingsplan, der skal sikre, at strategien bliver realiseret. Handlingsplanen indeholder en række målsætninger, der hver især består af målbare indsatser og mål.

I første halvår 2024 udarbejdes en implementeringsplan samt en kommunikationsplan. Det er et fælles ledelsesansvar, at udbrede kendskabet til Ringkøbing-Skjern Kommunes indkøbsstrategi. Der er særlig et behov for kulturændring og skabelse af en ny tankegang, som beskrevet i indkøbs- og forbrugstrappen.

Vi har følgende målsætninger:

Målsætning 1: Vi skaber økonomisk råderum via fokus på indkøbsadfærden.

Vi er overbeviste om, at vi kan skabe økonomisk råderum, hvis vi konkurrenceudsætter indkøbsområder og er gode til at benytte de aftaler, vi indgår.

Målsætning 2: Ændring af indkøbsadfærden bidrager til visionen om, at vi tænker bæredygtighed ind i alt, hvad vi gør.

Vi ønsker at ændre indkøbsadfærden, så der i højere grad bliver tænkt bæredygtighed ind i vores udbuds- og indkøbsprocesser.

Målsætning 1:

Vi skaber økonomisk råderum via fokus på indkøbsadfærd.

Vi er overbeviste om, at vi kan skabe økonomisk råderum, hvis vi konkurrenceudsætter indkøbsområder og er gode til at benytte de aftaler, vi indgår.

Mål:

- Vi afdækker løbende mulighederne for samarbejde om udbud – enten med andre kommuner eller ved brug af SKI-aftaler
- Vi opnår aftaleloyalitet på 85 procent på udvalgte aftaler.
- Vi opnår en e-handelsgrad på 90 procent på aftaler, hvor e-handel er muligt.

Indsatser:

Vi sikrer dialog om anvendelse af SKI-aftaler, og tilslutter os dem med mindre gode argumenter taler imod.

Vi formidler viden om vores aftaler og e-handel.

Vi gør det let at e-handle.

Vi monitorerer aftaler – herunder aftaleloyalitet.

Målsætning 2:

Ændret indkøbsadfærd bidrager til visionen om, at vi tænker bæredygtighed ind i alt, hvad vi gør.

Vi ønsker at ændre indkøbsadfærden, så der i højere grad bliver tænkt bæredygtighed ind i vores udbuds- og indkøbsprocesser.

Mål:

- Fokus på forbrugstrappen afspejler sig i, at omfanget af varekøb pr. indbygger ligger på eller under landsgennemsnittet.
- Vi opnår stigende omfang af indkøb på miljømærkede varer og opnår som minimum samme niveau som landsgennemsnittet.
- Antallet af fakturaer under 250 kr. skal være under landsgennemsnittet og i sammenhæng hermed reduceres antallet af ordrer, hvilket fører til reduktion af antal leverancer (og dermed reduktion af transport og emballage).

Indsatser:

Team udbud formidler viden om indkøbs- og forbrugstrappen til ledere og indkøbere i organisationen.

Team udbud deler viden om relevante aktiviteter, der handler om bæredygtige indkøb.

Indkøbs- og udbudsmedarbejdere deltager løbende i kompetenceudvikling, så de får mere viden om bæredygtige indkøb, herunder undersøger mulighederne for at blive bedre til at opgøre CO₂ belastningen.

Vi har altid fokus på bæredygtighed i forbindelse med udbud, herunder leveringshyppighed, emballage og bortskaffelse/genanvendelse.